

R A P P O R T
over
Margareta Kepinska Jakobsens
rejser til Ukraine og Polen
for Den Danske Helsinki Komite

Den 23. – 27. marts 2005

I de sidste to år har undertegnede haft kontakter og samarbejde med den ukrainske menneskerets NGO AHALAR fra Chernigov i Ukraine. Organisationen har gennem sit samarbejde med de tre polske Kofoeds Skoler fået indblik i Komiteens initiativer i Polen og i de Baltiske Lande og blev meget interesseret i samarbejde med os.

I begyndelsen var det et projekt om behandling af kriminelle og truede unge, som undertegnede har deltaget i, ved at holde foredrag på div. konferencer, seminarer og workshops i Ukraine og senere ved at tilrettelægge en studierejse til Danmark for en mindre gruppe ukrainere her i landet. Dette førte til tanker om et fælles projekt om forebyggelse af social marginalisering. Finansiering skulle søges hos EU-fonde.

Som forberedelse til dette projekt har AHALAR i marts 2005 afholdt en stor konference, hvor undertegnede blev inviteret til at holde et foredrag på russisk om de sociale menneskerettigheder, dansk socialpolitik med vægt på den nationale handlingsplan til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse og om de danske NGO'ers arbejde på dette felt.

Undertegnede blev også inviteret til at holde foredrag på Instituttet for Socialt Arbejde ved Det Pædagogiske Universitet i Chernigov, der efter planen skal vurdere projektet.

Efter konferencen blev der arrangeret møder med repræsentanter for de lokale sociale myndigheder, der skulle drages ind i projektet og sikre den nødvendige støtte. Der blev udarbejdet det første udkast til en ansøgning om projektstøtte til EU.

Partnerne i dette projekt blev endeligt defineret:

- AHALAR,
- Kofoeds Skole i København,
- Det polske H.Chr. Kofoeds Institut for Social Revalidering og Resocialisering og Den Danske Helsinki Komite, som en naturlig "brobygger" i projektet.

Projektansøgningen blev derefter udarbejdet færdig og indleveret i april 2005. I oktober fik vi meddelelse om, at projektet har fået bevilliget støtte og i skrivende stund fører AHALAR forhandlinger om de forslåede justeringer, især mht. budgettet.

Disse justeringer blev diskuteret under undertegnedes sidste besøg i Chernigov i november 2005.

Under besøget i marts 2005 blev der også drøftet muligheder for et fælles højskoleprojekt i Ukraine med deltagelse af AHALAR sammen med Instituttet for Ukrainologi i Kiev. AHALAR vurderede, at der var et meget stort behov, især i de mindre byer for højskoler oprettet efter en dansk model og traditioner

Den sidste dag for undertegnedes ophold i Chernigov havde AHALAR organiseret en kulturaften med en koncert og auktion af billeder malet af unge, der deltager i AHALARS ungdomsklub. Overskuddet skulle gå til socialt arbejde blandt gadebørn.

Til denne kulturaften havde AHALAR bl.a. inviteret regionens guvernør, repræsentanter for de lokale myndigheder og den nyudnævnte "orange" vicekulturminister. Vi diskuterede den afholdte konference og perspektiver i samarbejde med danske organisationer. Ideen om oprettelse af højskoler havde mødt stor interesse og både guvernøren og vicekulturministeren har lovet deres støtte.

Den 27. – 29. marts 2005

Dagen efter, dvs. 27.marts rejste undertegnede sammen med AHALARS projektkoordinator til Kiev, hvor vi var inviteret på Institutet for Ukrainologi (Science and Research Ukrainian Studies Institute of the Ministry of Education and Science) af Institutets direktør, prof. Petro Kanonenko og vicedirektør dr. Taras Kanonenko for at drøfte højskoleprojektet og AHALARS eventuelle deltagelse i det arbejde.

Under tidligere rejser til Ukraine havde undertegnede besøgt Taras Kanonenko, der i 1994 havde deltaget i et seminar i København organiseret af Komiteen, og siden den tid havde opretholdt kontakt med os. Han fik kendskab til den danske højskolebevægelse under seminaret i København og i sit arbejde for at genoplive det ukrainske sprog, kultur og traditioner og i sine aktiviteter til opbygning af demokrati i landet, havde han tit hentet inspiration i danske erfaringer. Det var ham, der søgte Komiteens assistance i det planlagte højskoleprojekt.

Han har samlet en gruppe af sine medarbejdere og studerende, der er interesseret og meget engagerede i dette projekt. De har oprettet en NGO, som har til formål, at udbrede kendskab til de skandinaviske højskoler og arbejde for at indføre højskoler i Ukraine.

De har præsenteret Instituttets planer om afholdelse af en stor konference "*Ukrainsk sprog i går, i dag og i morgen*", som skulle beskæftige sig med de enorme tab som landets sprog og kultur led i sovjettiden som følge af den voldsomme russificering, samt hvordan man kan finde veje til at genvinde det tabte.

Der har været udtrykt et ønske om dansk deltagelse i denne konference med foredrag om højskolebevægelsen.

Jacob Erle og undertegnede har modtaget invitationer til Kiev i november 2005 til denne konference.

Vi har også diskuteret et eventuelt samarbejde med to polske NGO, der i længere tid har allerede arbejdet med planer om genetableringen af folkehøjskoler i Polen og som Komiteen er i kontakt med.

Undertegnede har overbragt indbydelse for to unge ukrainere til ophold på Silkeborg Højskolen, som vi har indledt samarbejde med.

I de to meget intense dage i Kiev har undertegnede nået at møde par andre af deltagere i Komiteens seminar i 1994.

De er blevet til orangerevolutionens helte og beklæder nu vigtige poster i centraladministrationen og to af dem er parlamentsmedlemmer. De har vist interesse i projektet og har lovet deres støtte.

Den 29. marts 2005 gik vejen til Warszawa, hvor undertegnede gjorde et ophold for at møde folk fra to polske organisationer (*Den Åbne Dør* og *Centret for Initiativer til Oplysning og Uddannelse*), vore partnere i højskoleprojekt og drøfte med dem næste skridt i projektet, aftale deres besøg i Danmark og udvælge 22 elever til ophold på danske højskoler i efterårssemesteret 2005.

Disse unge skal indgå i den initiativgruppe, som arbejder for højskoleprojektet.

Undertegnede har i samarbejde med 5 højskoler i Jylland skaffet stipendier til de polske elever fra Cirius-fondet.

Margareta Kepinska Jakobsen